Cofnodion cyfarfod rhif 94
Pwyllgor Cynghori Cymru
a gynhaliwyd wyneb yn wyneb ar 2 Hydref 2024 yng Nghaernarfon

Yn bresennol

Aled Eirug	Cadeirydd
Amanda Rees	Aelod
Angharad Evans	Aelod
Karen Lewis	Aelod
Geraint Strello	Aelod

Hefyd yn bresennol

Ruth McElroy	Aelod ar ran Cymru o'r Bwrdd Cynnwys
Clive Jones	Aelod ar ran Cymru o Fwrdd Ofcom
Philip Henfrey	Cyfarwyddwr, Ofcom Cymru
Elinor Williams	Pennaeth Materion Rheoleiddiol, Cymru, Ofcom
Meleri Evans	Rheolwr Materion Rheoleiddiol, Cymru, Ofcom
Ella Breeze	Gweinyddwr Materion Rheoleiddiol, Ofcom Cymru
Ffion Hughes	Swyddog Cyswllt Cyfryngau Cymdeithasol, Ofcom Cymru
Rhys Llewellyn	Uwch Reolwr y Gymraeg, Ofcom Cymru

Cydweithwyr eraill o Ofcom

Ymddiheuriadau

Rachel Burr	Aelod ar ran Cymru o'r Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau
Robert Andrews	Aelod

Eitemau ar yr Agenda
1. Cyflwyniad Croesawodd y Cadeirydd y rhai a oedd yn bresennol i gyfarfod rhif 94 Pwyllgor Cynghori Cymru (PCC). Cafwyd ymddiheuriadau gan Rachel Burr a Robert Andrews. Eglurodd Aled Eirug fod Robert Andrews wedi ymddiswyddo o'r bwrdd ar sail gwrthdaro rhwng buddiannau.
2. Diweddaru datganiadau a gwrthdaro rhwng buddiannau Geraint Strello – un o randdeiliaid BT ac aelod o gynllun pensiwn BT. Amanda Rees – Aelod o'r Bwrdd yn Asiantaeth Datblygu Cwmpas Aled Eirug – Aelod o'r teulu yn gweithio i Aelod o'r Senedd ar hyn o bryd. Karen Lewis - ar grŵp llywio Compass.
3. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mehefin 2024 a materion sy'n codi

Eitemau ar yr Agenda

Roedd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mehefin 2024 wedi cael eu dosbarthu i'r Aelodau ymlaen llaw. **CYMERADWYWYD** y cofnodion fel cofnod cywir o'r cyfarfod heb ddiwygiadau.

Materion yn codi/Camau gweithredu heb eu cyflawni -

Awgrymodd y Cadeirydd ychwanegu rhifau tudalennau i fformat y ddogfen yn y dyfodol.

Mewn perthynas â'r Ddeddf Diogelwch a Niwed Ar-lein a'r digwyddiadau diweddar yn Southport, cynigiwyd bod Swyddfa Ofcom Cymru yn ystyried cynnal digwyddiad bwrdd agored gyda'r posibilrwydd o weithdai ar Ddiogelwch Ar-lein ac Ymwybyddiaeth o'r Cyfryngau.

CAM GWEITHREDU - bydd PH yn trafod hyn â phartïon perthnasol ac yn trafod cyfleoedd yng nghyfarfod nesaf y PCC ar 26 Tachwedd 2024.

4. Adroddiad y Cadeirydd – ar lafar

Bu'r Cadeirydd yn pwyso a mesur pa mor effeithiol oedd y digwyddiad i randdeiliaid (a gynhaliwyd y noson flaenorol) o ran agor trafodaethau a chodi ymwybyddiaeth o ddatblygiadau a materion cyfredol ledled y diwydiant.

Yn ogystal, trafodwyd adnewyddiad Trwydded C4 oedd ar y gweill ar hyn o bryd.

5. Diweddariad: Aelod ar ran Cymru o Fwrdd Cynnwys Ofcom

Rhoddodd yr Aelod ar ran Cymru o Fwrdd Cynnwys Ofcom ddiweddariad ar lafar a bydd yn dosbarthu diweddariad ysgrifenedig yn y dyfodol. Dyma rai o'r uchafbwyntiau:

Llywodraeth Newydd - a'r newid mewn deialog a'r ymgysylltu presennol â thîm gweithredol Ofcom.

Cynllun OSH ar gyfer 2025.

'Newyddion Dibynadwy' -Yr angen am drafodaeth bellach mewn ymateb i dueddiadau diweddaraf defnyddwyr.

Yr Adolygiad o PSM – sicrhau adroddiadau newyddion yng Nghymru ac am Gymru yn y dyfodol.

Diwrnod Strategaeth Ar y gweill gyda'r Prif Fwrdd – gan ganolbwyntio ar y cysylltiad rhwng rheoleiddio a thwf economaidd yn y dyfodol

Adroddiad Blynyddol y BBC – Siâp a strwythur yr adroddiad a gweithredu'r Ddeddf Cyfryngau o safbwynt Radio.

Eitemau ar yr Agenda
Cydraddoldeb ac Amrywiaeth yn y diwydiant – mae llai o fenywod yn y diwydiant ar hyn o bryd efallai oherwydd y dirwasgiad. Serch hynny, mae dyletswydd i gynnal safonau. **Trwydded C4** –Cynnig i wahodd deiliaid rhai swyddi uwch penodol yn C4 i ddod i gyfarfod gyda'r PCC yn y flwyddyn newydd, er mwyn rhoi sylw i feysydd o ddiddordeb.
6. Diweddariad: Datblygiadau Diweddar yng Nghymru Roedd y prif uchafbwyntiau a grybwyllwyd yn ystod y cyfarfod yn cynnwys y canlynol: **Llywodraeth Newydd –** Prif Weinidog newydd i Gymru, ac Aelodau Seneddol newydd dros Gymru yn y Llywodraeth. Un o brif flaenoriaethau tîm Ofcom Cymru yw deall blaenoriaethau gweinidogion newydd yng nghyswllt y sectorau rydyn ni'n eu rheoleiddio yng Nghymru. **Sbectrwm** – trafodaeth ynghylch sesiwn 'addysgu' i'r pwyllgor gan ein tîm Sbectrwm. Bydd y sesiwn yn canolbwyntio ar gryfhau dealltwriaeth o effaith datblygiadau technolegol fel cynnydd o ran faint o fand eang sydd ar gael, a sut i adnabod cyfleoedd ar gyfer twf/arallgyfeirio yn y diwydiant. Diddordeb mewn gwahodd Peter Williams i fod yn bresennol oherwydd gallai ei wybodaeth a'i ddealltwriaeth bontio'r bwlch rhwng datblygiadau ym myd technoleg a rhoi'r datblygiadau hyn ar waith yn ymarferol.
7. Diweddariad: Polisi Cyhoeddus – Cyflwynwyd gan Robert Brown **Llywodraeth Newydd** – mae PPT wedi bod wrthi'n brysur yn canfod ac yn cyfarfod â gweinidogion allweddol. Yn benodol, Nia Griffiths. Mae'r meysydd mae hi'n ymddiddori ynddynt yn cynnwys Araith y Brenin, y Ddeddf Diogelwch a Niwed Ar-lein a'r Bil Diogelwch Deallusrwydd Artiffisial. **Camwybodaeth a Thwyllwybodaeth** – Yn dilyn y digwyddiadau yn Southport yn ystod yr haf eleni a'r terfysgoedd a ddeilliodd o hynny ledled y DU, gofynnwyd am drafodaeth ynghylch deddfwriaeth sy'n ymwneud â chamwybodaeth a thwyllwybodaeth. **Deddfwriaeth Deallusrwydd Artiffisial** – mae angen canolbwyntio ar y ffin. Y Sefydliad Diogelwch Deallusrwydd Artiffisial
8. Siaradwyr allanol: Uned Technolegau Iaith, Canolfan Bedwyr Gruff Prys, Uwch Derminolegydd; Pennaeth yr Uned Technolegau Iaith Lowri Angharad Hughes, Pennaeth Polisi a Datblygu. **'Mae gan bawb hawl i ddefnyddio'r Gymraeg yn ddiogel ar-lein.'**

Eitemau ar yr Agenda
Dangosodd ymchwil fod y rheini sy’n siarad Cymraeg yn fwy tebygol o ddioddef twyll ar-lein os bydd rhywun yn cysylltu â nhw yn Gymraeg. Yn gyffredinol, mae diffyg dealltwriaeth ymysg aelodau’r gymuned hŷn o ran yr hyn sy’n cael ei ddosbarthu fel ‘Diogelwch Ar-lein.’ **Ap Macsen** – cafwyd arddangosiad o'r ap yn ystod y cyfarfod. Roedd hwn yn tynnu sylw at y cyfleoedd a'r manteision sydd gan dechnoleg i’w cynnig yn ogystal â’r diffyg mewn gwasanaethau Deallusrwydd Artiffisial eraill yn y Gymraeg. Awgrymodd y datblygwyr y byddai gallu cael gafael ar ddata darlledwyr ar gyfieithu yn cefnogi datblygiadau yn y dyfodol o ran effeithiolrwydd y dechnoleg. Lleisiwyd rhai pryderon ynghylch hawlfraint, GDPR, a'r angen am indemniadau. A allai'r pwyllgor ddefnyddio ei lais i gyfleu risgiau posibl isdeitlau ffug a lledaenu camwybodaeth i’r darlledwyr a chychwyn deialog rhwng Canolfan Bedwyr a’r darlledwyr.
9. Siaradwyr allanol: Technoleg a’r Iaith Gymraeg Dr Jeremy Evans, Pennaeth y Prosiect 2050, Llywodraeth Cymru. Dr Indeg Marshall, Arbenigwr Technoleg Iaith, Llywodraeth Cymru **Heriau a Blaenoriaethau** – mae diffyg o ran diogelwch ar-lein yng nghyswllt y Gymraeg. Wrth ddatblygu polisi, bydd angen i Ofcom ystyried yr heriau o ran y Gymraeg o'r cychwyn cyntaf. Awgrymwyd y gallai Ofcom adolygu'r polisïau sydd wedi cael eu rhoi ar waith gan lywodraethau gwledydd eraill at ddibenion arferion gorau.
10. Adolygiad o’r Cyfryngau Gwasanaeth Cyhoeddus - Cylch gorchwyl Helen Shaw, Kathleen Henehan a Caroline Longman Mae’r adolygiad yn tynnu sylw at yr heriau parhaus sy’n wynebu Darlledwyr Gwasanaeth Cyhoeddus (PSB), yn anad dim tueddiadau gwylio defnyddwyr a chynaliadwyedd ariannol. Rhagwelir y bydd gweithredu Deddf Cyfryngau 2024 yn helpu Darlledwyr Gwasanaeth Cyhoeddus i ddiwallu anghenion cynulleidfaoedd yn well. Cynigiodd y Cadeirydd gymorth aelodau'r PCC gyda datblygu’r PSM.
11. Dyfodol Cysylltedd Di-wifr Rebecca Taylor, Samantha Kichman ac Eleanor Scott Yn y cyflwyniad, nodwyd fod y prosiect yn ystyried Cwestiwn 2 ar hyn o bryd ac y byddai'r prosiect yn croesawu barn y pwyllgor ar ‘Beth yw gweledigaeth 10-mlynedd Ofcom ar gyfer dyfodol cysylltedd band eang diwifr?’ Yn dilyn hyn rhannwyd y drafodaeth yn 3 phwnc, sef: • Canlyniadau da i’r defnyddiwr a'r busnes. • Damcaniaethau'r defnyddiwr a’r busnes

Eitemau ar yr Agenda
• Cyfweliadau â rhanddeiliaid allanol. Tynnodd aelod sylw at y diffyg o ran rhanddeiliaid o Gymru ar y rhestr. Yna, cynigiodd y pwyllgor ddrafftio rhestr o randdeiliaid posibl o Gymru a, lle'r oedd hynny'n bosibl, eu cyflwyno.
12. Cysylltu'r Gwledydd 2024: Adroddiad Cymru James King, Cathrine Wanjiku ac Elinor Williams Mae'r papur yn rhoi crynodeb o'r prif bynciau a fydd yn cael eu cynnwys yn Cysylltu'r Gwledydd 2024: Adroddiad Cymru gan ei osod yng nghyd-destun y set ehangach o gyhoeddiadau Cysylltu'r Gwledydd Roedd yr awduron yn croesawu sylwadau gan aelodau'r pwyllgor a darparwyd y sylwadau canlynol: • Cynnwys mapiau etholaeth newydd. • Diagramau lliw yn dangos yr amrywiol ddewisiadau cysylltu.
13. Cynllun Gwaith Ofcom 2025/26 Paige Tonks, Eleanor Scott, Tahnyia Rahman, Jemima Jones Roedd yr awdur yn croesawu sylwadau gan y pwyllgor ar feysydd y dylid eu cynnwys yn y Cynllun Gwaith ar gyfer 25-26. Pynciau eraill o bwys oedd sicrhau bod strwythur Cynllun Gwaith 25-26 yn cyd-fynd â'r Cynllun Tair Blynedd, a'r canlyniadau â blaenoriaeth oedd yn cyd-fynd â phob un o'r pedwar grŵp polisi. Hefyd, gofynnwyd i'r pwyllgor ystyried unrhyw amgylchiadau allanol a allai effeithio ar ddefnyddwyr a rhanddeiliaid.
14. Diweddariad: Aelod ar ran Cymru o'r Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau Mae'r Cadeirydd yn awyddus i fynd ar daith. Cyfarfod yng Nghymru ym mis Chwefror 2025.
15. Diweddariad: Aelod ar ran Cymru o Fwrdd Cynnwys Ofcom Oherwydd ymrwymiadau eraill, bu'n rhaid i'r aelod adael y cyfarfod yn gynnar. Dim trafodaeth.
16. Ymgynghoriadau a Chyhoeddiadau i ddod Dim trafodaeth.
17. Data cwynion ar gyfer Cymru Dim trafodaeth.
Unrhyw Faterion Eraill ac eitemau ar gyfer agendâu'r dyfodol **Unrhyw Fater Arall -** **Dyddiad Cyfarfod nesaf y PCC - 26 Tachwedd 2024**

Eitemau ar yr Agenda
Oherwydd digwyddiad arall ar yr un pryd yn y dyddiadur, cynigiwyd bod y cyfarfod yn cael ei gynnal yn y prynhawn a bod PH yn ymuno ag ef dros TEAMS. **Cadarnhawyd dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol fel a ganlyn:** Dydd Mawrth 26 Tachwedd 2024 Cyfarfodydd 2025 Dydd Iau 6 Mawrth Dydd Mawrth 10 Mehefin Dydd Mercher 1 Hydref Dydd Mawrth 9 Rhagfyr